

*М. Каніман, БДПУ імя Максіма Танка
Навуковы кіраўнік – дац. Н.В. Заяц*

Моладзевыя інтэрнэт-СМІ ў Беларусі: супастаўляльны аналіз

У апошні час у Беларусі хуткімі тэмпамі развіваецца онлайнавая журналістыка. Узнікаюць веб-выданні, прызначаныя для розных сегментаў аўдыторыі, у тым ліку і для моладзі. Улічваючы ўзроставую спецыфіку чытачоў, моладзевыя электронныя СМІ павінны выконваць шэраг функцый – асветніцкую, выхаваўчую, але найперш – забаўляць і развіваць чытача. Каб выданні сталі папулярнымі і запатрабаванымі, іх стваральнікам трэба клапаціцца пра такія важныя аспекты, як афармленне сайта і якасць матэрыялаў.

Параўнаем тры найбольш папулярныя беларускія моладзевыя інтэрнэт-выданні (generation.by, 34mag.net, yousmi.by) па некалькіх параметрах: афармленне, тэматыка, мова і стыль.

1. Афармленне. Зразумела, што менавіта на гэта ў першую чаргу звяртае ўвагу карыстальнік, калі заходзіць на сайт. Для сучаснай моладзі, даволі патрабавальнай, знешні выгляд веб-рэсурсу адыгрывае важную ролю. Не апошнім фактарам з'яўляецца зручнасць і прастата інтэрфэйсу. Як справядліва падкрэслівае А. Градзюшка чытач “выбярэ тое выданне, у якога больш зручны інтэрфэйс, індывідуальны графічны імідж, якасныя ілюстрацыі, прыдатны для ўспрыняцця інфармацыі дызайн” [1, с. 79].

Yousmi.by. Гэтаму рускамоўнаму выданню, як уяўляецца, не хапае канцэптואльнасці ў дызайне пераважае шэры фон і адсутнічаюць адметныя элементы). Недастаткова ўвагі надаецца тэматычнаму размежаванню матэрыялаў на паласе, не зусім удала падабраныя шрыфты (тэкст цяжка чытаецца). У пэўнай ступені ажыўляюць выгляд сайта яркія фотаздымкі і каляровыя ілюстрацыі, за кошт якіх выданне выглядае не так змрочна. Сайт мае зручныя навігацыйныя панэлі – даволі проста знаходзіць патрэбныя закладкі і старонкі.

Generation.by. “Штодзёньнік беларускага пакаленьня Y” [2] аформлены сціпла, акуратна, светла, пазітыўна. На паласе няма награвашчванняў і перабораў. Аднак праз актыўнае выкарыстанне светлага колеру ўзнікае ўражанне пустаты і незапоўненасці сайта.

34mag.net. “Беларускі андэграўндны моладзевы непалітычны мультымедыя праект” [3] мае прывабны графічны імідж: стваральнікі пазбавіліся празмернага выкарыстання дэталей і аблегчылі знешні выгляд старонак, крэатыўна падышлі да афармлення лагатыпа.

2. Тэматыка, мова і стыль матэрыялаў.

Yousmi.by. Тэксты праекта нярэдка ўтрымліваюць зашмат граматычных памылак і тэхнічных недаглядаў. Думаецца, калі займаешся онлайн-журналістыкай і пазіцыянуеш сваё выданне як “грамадзянскае СМІ №1 у Беларусі” [4], то рабіць гэта трэба сур’ёзна і з адказнасцю. Варта не шкадаваць некалькі хвілін, каб перачытаць матэрыял перад размяшчэннем

яго ў сеціве. Наступны момант – змест публікацый. Некаторыя матэрыялы, змешчаныя ў рубрыках “Фотарэпартажы” і “Фотанавіны”, насцярожваюць і актуалізуюць пытанне пра этычную адказнасць журналіста. Гэта тычыцца фотаздымкаў у стылі “ню”, якія ў апошні час часта размяшчаюцца на гэтым сайце. У праекта ёсць усе шансы перайсці з разраду “моладзевае інтэрнэт-выданне” ў разрад “эратычнае”.

Generation.by. Аўтары праекта карыстаюцца альтэрнатыўным беларускім правапісам. Журналісты паслядоўна прытрымліваюцца т.зв. тарашкевіцы і пішуць на ёй граматычна. Паводле зместу матэрыялы з’яўляюцца цікавымі для абранай мэтавай аўдыторыі. Ва ўкладцы “Публікацыі” змешчаны актуальныя навіны, артыкулы, рэпартажы ў пераважнай большасці на беларускую тэматыку – пра тое, што сапраўды цікавіць моладзь нашай краіны. Адсутнічаюць матэрыялы на “абстрактныя” тэмы (псіхалагічныя, філасофскія і пад.), усё канкрэтна і лагічна: дзе? калі? хто? і што?

34mag.net. Тэксты праекта вельмі чытабельныя, у моўна-стылявых адносінах дасканалыя (хаця далёка не ўсе аўтары выдання прафесійныя журналісты). Імпануе, што амаль кожны з аўтараў мае адметны стыль. Змяшчаецца шмат матэрыялаў у стылі “сцёб” або створаных у спецыфічнай, нестандартнай манеры. Менавіта гэтыя нюансы даюць падставы сцвярджаць, што піша таленавітая, свядомая, адукаваная моладзь для моладзі зацікаўленай, дапытлівай і актыўнай.

Звернемся да мовы лічбаў. Па падзеных інтэрнэт-рэсурсу Akavita.by (на 25.02.2011), у рэйтынгу наведвання сярод названых моладзевых сайтаў больш высокія пазіцыі займае yousmi.by [5]. Верагодна, вялікую ролю адыгрывае моўны фактар (сайт ствараецца на рускай мове), але тое, што 34mag.net і generation.by маюць сваю замежную аўдыторыю, ужо само па сабе выдатны паказчык.

Такім чынам, важнымі перадумовамі поспеху моладзевага выдання з’яўляецца яго знешняе афармленне, цікавасць і граматынасць тэкстаў. Бязграматычны і бяздарна аформлены сайт будзе паказчыкам якасці аўдыторыі. Пры ўсім гэтым трэба імкнуцца да таго, каб моладзевыя электронныя СМІ, не толькі забаўлялі, але і развівалі, павышалі адукацыйны і агульнакультурны ўзровень сваёй аўдыторыі.

Літаратура

1. Градюшко, А.А. Сетевая пресса в системе СМИ : учеб.-метод. комплекс / А.А. Градюшко. – Минск : ЗАО “Современные знания”, 2005. – 144 с.
2. Пра праект [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу : <http://generation.by/about.html>
3. Мазгі на вынас! [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу : <http://34mag.net/about-us/>
4. Yousmi.by [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу : <http://yousmi.by/>
5. Акавіта [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу : <http://akavita.by/be/>

Аўтарская даведка

Капітан Марыя Іванаўна,

студэнтка 5 курса факультэта беларускай і рускай філалогіі ўстанова адукацыі “Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя МаксімаТанка” (спецыяльнасць “Беларуская мова і літаратура. Журналістыка”).

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ